EZRA-NECHEMIAH CHAPTER 3: REBUILDING THE MIKDASH

R' Yair Lichtman

NOVEMBER 29, 2023 CONGREGATION OR TORAH פרשת וישלה תשפ"ד

(1) EZRA 3

(1) When the seventh month came, and the children of Israel were in the cities, the people gathered themselves together as one man to Jerusalem. (2) Then Jeshua the son of Jozadak, and his brothers the priests, and Zerubbabel the son of Shealtiel, and his brothers stood up and built the altar of the God of Israel, to offer burnt offerings thereon, as it is written in the law of Moses the man of God. (3) They set the altar on its base; for fear was on them because of the peoples of the countries; and they offered burnt offerings thereon to Hashem, even burnt offerings morning and evening. (4) They kept the feast of tents, as it is written, and offered the daily burnt offerings by number, according to the ordinance, as the duty of every day required; (5) and afterward the continual burnt offering, and of the new moons, and of all the set feasts of Hashem that were consecrated, and of everyone who willingly offered a freewill offering to Hashem. (6) From the first day of the seventh month they began to offer burnt offerings to Hashem, but the foundation of the temple of Hashem was not yet laid. (7) They gave money also to the masons, and to the carpenters; and food, and drink, and oil, to them of Sidon, and to them of Tyre, to bring cedar trees from Lebanon to the sea, to Joppa, according to the grant that they had of Cyrus king of Persia. (8) Now in the second year of their coming to the house of God at Jerusalem, in the second month, began Zerubbabel the son of Shealtiel, and Jeshua the son of Jozadak, and the rest of their brothers the priests and the Levites, and all those who were come out of the captivity to Jerusalem, and appointed the Levites, from twenty years old and upward, to have the oversight of the work of the house of Hashem. (9) Then stood Jeshua with his sons and his brothers, Kadmiel and his sons, the sons of Judah, together, to have the oversight of the workmen in the house of God, the sons of Henadad, with their sons and their brothers the Levites. (10) When the builders laid the foundation of the temple of Hashem, they set the priests in their clothing with trumpets, and the Levites the sons of Asaph with cymbals, to praise Hashem, after the order of David king of Israel. (11) They sang one to another in praising and giving thanks to Hashem: "For He is good, for His loving kindness endures forever toward Israel." All the people shouted with a great shout when they praised Hashem, because the foundation of the house of Hashem was laid. (12) But many of the priests and Levites and heads of fathers' houses, the old men who had seen the first house, when the foundation of this house was laid before their eyes, wept with a loud voice; and many shouted aloud for joy. (13) And the people could not discern the noise of the shout of joy from the noise of the weeping of the people; for the people shouted with a loud shout, and the noise was heard afar off.

(א) וַיָּגַע הַחֹדֵשׁ הַשָּׁבִיעִי וּבְנֵי יִשְׂרַאֶל בֶּעַרִים וַיֵּאָסָפוּ הָעַם כָּאִישׁ אֶחָד אֶל יִרוּשַׁלַם. (ב) וַיַּקָם יֵשׁוּעַ בֶּן יוֹצָדָק וְאֶחָיו הַכּהַנִים וּזְרֻבָּבֶל בֶּן שָׁאַלְתִּיאֵל וְאֶחָיו וַיִּבְנוּ אַת מִזַבַּח אֵלהֵי יִשְׂרָאֵל לְהַעַלוֹת עַלַיו עלות כַּכַּתוּב בִּתוֹרַת מֹשֶׁה אִישׁ הַאֱלֹהִים. (ג) וַיַּכִינוּ הַמְּזָבֶּח עַל מְכוֹנֹתֵיו כִּי בָּאֵימַה עַלֵיהֶם מֶעַמֵּי הָאַרַצוֹת [וַיַּעַלוּ] (ויעל) עַלַיו עֹלוֹת לַי"י עֹלוֹת לְבֹּקֶר וְלַעֲרֶב. (ד) וַיַּעֲשׂוּ אֶת חָג הַסָּכּוֹת כַּכַּתוּב וְעֹלַת יוֹם בִּיוֹם בִּמְסָפַּר כִּמְשָׁפַּט דְּבַר יוֹם בִּיוֹמוֹ. (ה) ואַחַרִי כֵן עֹלַת תַּמִיד וַלַחַדַשִּׁים וּלְכַל מועדי י"י הַמְקדּשִׁים וּלְכֹל מְתְנַדָּב נָדבה לִי"י. (ו) מִיּוֹם אֶחָד לַחֹדֵשׁ הַשָּׁבִיעִי הַחֵלּוּ לָהַעֲלוֹת עלוֹת לַי"י וְהֵיכַל י"י לֹא יָסַד. (ז) וַיָּתָּנוּ כֶסֶף לַחֹצָבִים וַלַחַרַשִׁים וּמַאֲכַל וּמְשָׁתָּה וַשָּׁמֶן לַצְּדֹנִים וַלַצֹּרִים לָהַבִיא עֲצֵי אָרָזִים מָן הַלְּבָנוֹן אֶל יָם יָפוֹא כְּרִשְׁיוֹן כּוֹרֵשׁ מֶלֶךְ פָּרַס עֲלֵיהֶם. (ח) וּבַשָּׁנָה הַשֶּׁנִית לְבוֹאַם אֵל בֵּית הָאֵלהִים לִירוּשַׁלַם בַּחֹדֵשׁ הַשָּׁנִי הָחַלּוּ זָרְבַּבֵל בֵּן שְׁאַלְתִּיאֵל וְיֵשׁוּעַ כֶּן יוֹצָדָק וּשָׁאָר אֲחֵיהֶם הַכֹּהָנִים וָהַלְוַיָּם וְכָל הַבַּאִים מֵהַשָּׁבִי יִרוּשַׁלַם וַיַּעֲמִידוּ אֶת הַלְוַיִּם מִבֶּן עֵשְׂרִים שַׁנָה וַמַעְלַה לְנַצֵּחַ עַל מִלָאכַת בֵּית י"י. (ט) וַיַּעֲמֹד יֵשׁוּעַ בָּנָיו וְאָחַיו קַדְמִיאֵל וּבַנַיו בִּנֵי יָהוּדַה כָּאֵחַד לְנַצֵּחַ עַל עֹשֵׂה הַמְּלַאכַה בָּבֶית הָאֵלֹהִים בָּנֵי חַנַדַד בְּנֵיהֶם נאַחִיהֶם הַלְוִיָּם. (י) וְיִסְּדוּ הַבּּנִים אֵת הֵיכַל י"י וַיַּעֲמִידוּ הַכֹּהָנִים מִלְכַּשִׁים בַּחֲצֹצְרוֹת וָהַלְוַיָּם בָּנֵי אָסָף בַּמְצִלְתַּיִם לְהַלֵּל אֶת י"י עַל יִדֵי דַּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרַאֵל. (יא) וַיַּעֲנוּ בָהַלֵּל וּבָהוֹדֹת לַי"י כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלַם חַסְדּוֹ עַל יִשְׂרָאֵל וְכַל הַעָם הֶרִיעוּ תִרוּעַה גָדוֹלָה בָהַלֵּל לַי"י עַל הוּסַד בֵּית י"י. (יב) ורבִּים מֶהֶכֹּהָנִים וָהֶלוֹיָם וְרַאשׁי הַאֲבוֹת הַזָּקַנִים אֲשֶׁר רַאוּ אֶת הַבַּיִת הַרָאשוֹן בָּיָסְדוֹ זֵה הַבַּיִת בִּעֵינֵיהֵם בֹּכִים בִּקוֹל גַּדוֹל וָרַבִּים בָּתָרוּעַה בִשְּׂמְחַה לְהַרִים קוֹל. (יג) ואין העם מַכִּירִים קוֹל תַּרוּעַת הַשָּׁמְחה לְקוֹל בָּכִי הָעָם כִּי הָעָם מְרִיעִים תְּרוּעָה גָדוֹלַה וָהַקּוֹל נִשְׁמַע עַד לְמֵרַחוֹק.

WHERE DID WE SETTLE?

(2) MALBIM EZRA 2:70

שבבואם התעסקו תחלה לעבוד את האדמה להכין לחם ויזרעו שדות ויטעו כרמים ויעשו פרי תבואה, לבל ישאו חרפת רעב. וגם שאחר שלא נתן להם רשות לבנות החומה לא התישבו בירושלי' רק שוטטו בעריהם וכ"א התישב בעיר אחרת שישבו שם אבותיו בזמן קדום. והכהנים והלוים התישבו במ"ח ערי הלוים, וישראל התישבו בערי ישראל:

For when they came they first involved themselves in working the land to prepare bread, and they seeded fields and planted vineyards and made produce, lest they suffer famine. Also: since he had not permitted them to build the wall, they did not settle in Jerusalem. Instead, they wandered to their cities, and each one settled in a different city, where his ancestors had lived beforehand. The Kohanim and Levi'im settled in the 48 Levite cities, and the Israelites settled in the cities of Israel.

(3) RADAK MELAKHIM B 23:19

והלא הכותיים היו יושבים בשמרון וישראל גלו מהם! אלא הבמות היו עדיין קיימים וגם שארית נשארה בארץ אחר גלות ישראל, מפוזרים בארץ זעיר שם זעיר שם, והיו עובדים ע"ג עדיין... וכן אמר בדברי הימים כי מאפרים וממנשה היה שם שארית בימי יאשיהו, וכן בימי חזקיהו היה שארית בארץ מזבולון ומאשר ומשמעון ואפרי' ומנשה. ורבותינו ז"ל אמרו כי ירמיהו החזיר מעשרת השבטים ומלך עליהם יאשיהו:

But Kutim lived in Samaria, and the Jews had been exiled! But the altars remained, and a remnant [of Jews] remained in the land after the exile of Israel, scattered in the land here and there, and they still worshipped idols... And so it says in [Chronicles II 30:18] that some of Ephraim and Menasheh remained in the days of Yoshiyahu, and in the days of Chizkiyahu there was a remnant of Zevulun, Asher, Shimon, Ephraim and Menasheh. And our Sages said that Yirmiyahu brought back some of the ten tribes, and Yoshiyahu reigned over them.

WHO IS YESHUA?

(4) MELAKHIM B 25:18-21

(יח) וַיִּקֶּח רַב טַבָּחִים אֶת שְׁרָיָה כֹּהֵן הָרֹאֹשׁ וְאֶת צְפַנְיָהוּ כֹּהֵן מִשְׁנֶה וְאֶת שְׁלֹשֶׁת שֹׁמְרֵי הַפַּף. (יט) וּמִן הָעִיר לָקַח סָרִיס אֶחָד אֲשֶׁר הוּא פָקִיד עַל אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה וַחֲמִשָּׁה אָנְשִׁים מֵרֹאֵי פְנֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר נִמְצְאוּ בָעִיר וְאֵת הַסֹּפֵר שֵׁר הַצְּבָא הַמַּצְבָּא אֶת עַם הָאָרֶץ וְשִׁשִּׁים אִישׁ מֵעַם הָאָרֶץ הַנִּמְצָאִים בָּעִיר. (כ) וַיִּקְּח אֹתָם נְבוּזִרְאָדָן רַב טַבָּחִים וַיֹּלֶךְ אֹתָם עַל מֶלֶךְ בָּבֶל רְבְלָתָה. (כֹא) וַיַּךְ אֹתָם מֶלֶךְ בַּבֵל וַיִּמִיתֵם בְּרָבַלָה בָּאָרֵץ חַמֵּת וַיָּגֶל יִהוּדָה מֵעַל אַדְמַתוֹ.

(18) And the captain of the guard took Seraiah the chief priest, and Zephaniah the second priest, and the three doorkeepers. (19) And from the city he took an officer that was set over the men of war, and five men of those that saw the king's face, who were found in the city, and the scribe of the captain of the army, who mustered the people of the land, and sixty men of the people of the land, that were found in the city. (20) And Nebuzaradan the captain of the guard took them and brought them to the king of Babylon to Riblah.

(21) And the king of Babylon smote them and put them to death at Riblah in the land of Hamath. So Judah was exiled out of his land.

(5) DIVREI HA-YAMIM A 5:27-41

(כז) בְּנֵי לֵוִי גֵּרְשׁוֹן קְהָת וּמְרָרִי. (כח) וּבְנֵי קְהָת עַמְרָם יִצְהָר וְחֶבְרוֹן וְעַזִּיאֵל. (כט) וּבְנֵי עַמְרָם אַהְרֹן וּמֹשֶׁה וּמִרְיָם וּבְנֵי אַהְרֹן נָדָב נַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר. (ל) אֶלְעָזָר הוֹלִיד אֶת פִּינְחָס פִּינְחָס פִּינְחָס הֹלִיד אֶת אֲבִישׁוּע. (לא) וַאֲבִישׁוּע הוֹלִיד אֶת אֲמִרְיָה הוֹלִיד אֶת אֲחִיטוּב. (לד) וַאֲחִיטוּב (לב) וְעֵזִי הוֹלִיד אֶת זְרִיְהָ הוֹלִיד אֶת אֲחִיטוּב. (לד) וַאֲחִיטוּב הוֹלִיד אֶת צְדֹרְיָה הוֹלִיד אֶת אֲמִרְיָה הוֹלִיד אֶת אֲמִרְיָה הוֹלִיד אֶת אֲמִרְיָה הוֹלִיד אֶת אֲמַרְיָה הוֹלִיד אֶת אֲמַרְיָה הוֹלִיד אֶת אֲמִרְיָה הוֹלִיד אֶת אֲמִיטוּב הוֹלִיד אֶת בְּזֹרְיָה הוֹלִיד אֶת אֲמִיטוּב הוֹלִיד אֶת אֲמִרְיָה הוֹלִיד אֶת אֲמִיטוּב הוֹלִיד אֶת אֲמִרְיָה הוֹלִיד אֶת שְׁרָיָה הוֹלִיד אֶת חִלְקְיָּה וְחַלְקָיָּה הוֹלִיד אֶת עֲזְרִיָה הוֹלִיד אֶת שְׁרָיָה הוֹלִיד אֶת חִלְקִיָּה וְחִלְקָיָּה הוֹלִיד אֶת עֲזְרִיָה הוֹלִיד אֶת שְׁרָיָה הוֹלִיד אֶת חִלְקִיָּה וְחִלְקָיָּה הוֹלִיד אֶת מְזִרְיָה הוֹלִיד אֶת חִלְקִיָּה וֹחִלְקִיָּה הוֹלִיד אֶת מְלְרָיָה הוֹלִיד אֶת שְׁרָיָה הוֹלִיד אֶת חִלְקִיָּה וְחִלְקִיָּה הוֹלִיד אֶת מְלְבָּדְיִם הִלֹךְ בָּהְלְלוֹת י"י אֶת יְהוּדְהָ וְירוּשְׁלָם בְּיִד נְבַבְרְנָאצֵר.

(27) The sons of Levi: Gershon, Kohath, and Merari. (28) And the sons of Kohath: Amram, Izhar, and Hebron, and Uzziel. (29) And the children of Amram: Aaron, and Moses, and Miriam. And the sons of Aaron: Nadab and Abihu, Eleazar and Ithamar. (30) Eleazar fathered Phinehas, Phinehas fathered Abishua; (31) and Abishua fathered Bukki, and Bukki fathered Uzzi; (32) and Uzzi fathered Zerahiah, and Zerahiah fathered Meraioth; (33) Meraioth fathered Amariah, and Amariah fathered Ahitub; (34) and Ahitub fathered Zadok, and Zadok fathered Ahimaaz; (35) and Ahimaaz fathered Azariah, and Azariah fathered Johanan; (36) and Johanan fathered Azariah, he is the one that executed the priest's office in the house that Solomon built in Jerusalem, (37) and Azariah fathered Amariah, and Amariah fathered Ahitub; (38) and Ahitub fathered Zadok, and Zadok fathered Shallum; (39) and Shallum fathered Hilkiah, and Hilkiah fathered Azariah; (40) and Azariah fathered Seraiah, and Seraiah fathered Jehozadak; (41) and Jehozadak went into captivity when Hashem carried away Judah and Jerusalem by the hand of Nebuchadnezzar.

(6) IBN EZRA CHAGGAI 1:1

ויהוצדק אבי יהושע היה כהן גדול בבית ראשון כאשר נשרף, כי כן כתוב על כן ירש בנו מעלתו בצאת ישראל מגלות בבל, על כן לא שמש עזרא דודו בכהונה גדולה בימי יהושע גם בימי בנו ונכדו, ככתוב בספר עזרא.

And Yehotzadak, father of Yehoshua, was Kohen Gadol in the first Temple when it was burned, as is recorded; therefore, his son inherited his position when Israel left the Babylonian exile. Therefore, his uncle Ezra did not serve as Kohen Gadol in the days of Yehoshua, and in the days of his son and grandson, as recorded in the Book of Ezra.

WHY START WITH THE MIZBEACH?

(7) RASHI EZRA 3:3

ויכינו המזבח על מכונותיו – כדי להקריב עליו קרבנות שהרי היו יראים מעמי הארצות שלא יקנתרום ושלא ילשינום למלך ובנו המזבח לעלות עליו עולות למען ישמעו ויבינו העמים בדבר אשר עשוהו ע"פ המלך ועל כן ימנעו מלקנתרם לבניין הבית.

בענין עזרא גי Page 3

And they set the altar on its bases in order to offer up sacrifices upon it, because they were afraid of the peoples of the land, lest they taunt them and lest they slander them to the king. And they built the altar to offer up burnt offerings upon it, in order that the peoples hear and understand the matter, that they did it with the sanction of the king and therefore they would hesitate to taunt them about the building of the Temple.

(8) METZUDAT TZION EZRA 3:3

כי באימה – כי בעבור האימה והפחד שהיה עליהם מעמי הארצות מהרו בבנין המזבח להקריב בו לה' ולשאול מעמו העזר בעת הבאת הקרבנות.

"For with fear" – for, because of the fear and dread that was upon them from the nations, they rushed to build the altar to offer to Hashem and to ask of Him help when they offered offerings.

(9) MALBIM EZRA 3:3

ומ"ש כי באימה עליהם, הוא טעם מדוע המתינו עד התאספו העם כולו, ולא עשו מזבח עד עתה מפני שיראו שעמי הארצות ישביתו אותם בהיותם אנשים מעטים:

That which it says, "for with fear upon them," is a reason why they waited until the whole nation gathered together and did not build the altar until now, for they feared that the nations of the land would stop them for they were few.

(10) ZEVACHIM 62A

אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן שלשה נביאים עלו עמהם מן הגולה אחד שהעיד להם על המזבח ואחד שהעיד להם על מקום המזבח ואחד שהעיד להם שמקריבין אף על פי שאין בית.

Rabba bar bar Ḥana says that Rabbi Yoḥanan says: Three prophets ascended with them from the exile: One who testified to them about the size and shape of the altar, and one who testified to them about the proper location of the altar, and one who testified to them that one sacrifices offerings even if there is no Temple, provided that there is a proper altar.

MIKDASH RISHON ALL OVER AGAIN?

(11) MELAKHIM A 5:19-6:1

(יט) וְהָנְנִי אֹמֵר לְבָנוֹת בַּיִת לְשֵׁם י"י אֱלֹהָי כַּאֲשֶׁר דָּבֶּר י"י אֶל דָּוִד אָבִי לֵאמֹר בָּנְךּ אֲשֶׁר אָתֵּן תַּחְתֶּיךְּ עַל כִּסְאֶּךְ הוּא יִבְנָה הַבּּיִת לִשְׁמִי. (כ) וְעַתָּה צַּוָּה וְיִכְרְתוּ לִי אָרָזִים מִן הַלְּבָנוֹן וַעְבָדִי יִהְיוּ עִם עֲבָדֶיךְּ וּשְׁכֵר עֲבָדֶיךְ אָתֵּן לְךְּ כְּכֹל אֲשֶׁר תָּאמֵר כִּי אַתָּה יָדְעְתָּ כִּי אֵין בָּנוּ אִישׁ יֹדֵע לְכָרָת עֵצִים כַּצִּדֹנִים. (כא) וַיְהָי כִּשְׁמֹעַ חִירָם אֶל שְׁלֹמֹה לָאמֹר שָׁמַעְתִּי אֵת אֲשֶׁר שְׁלֹחָתָ אֵלִי אָנִי אָעֲשֶׂה אֶת כָּל חָפְצְּךּ בַּעְצֵי אָרְזִים בֵּן חָכָם עַל הָעָם הָרָב הַזָּה. (כב) וַיִּשְׁלִח חִירָם אֶל שְׁלֹמֹה לֵאמֹר שָׁמַעְתִּי אֵת אֲשֶׁר שְׁלַחָה אָלָי אָנִי אָעֲשֶׂה שֶׁת כָּל חָפְצְּךּ בַּעֲצֵי אְרַזִּים וּבַעֲצֵי בְרוֹשִׁים. (כג) עֲבָדֵי יִרְדוּ מִן הַלְּבָנוֹן יָמֶה וַאָּלִי אֲשִׁימֵם דֹּבְרוֹת בַּיָּם עַד הַמָּקוֹם אֲשֶׁר תִּשְׁאֹ

בענין עזרא גי $\mathsf{Page}\ 4$

וְאַתָּה תַּעֲשֶׂה אֶת חֶפְצִי לָתַת לֶחֶם בֵּיתִי. (כד) וַיְהִי חִירוֹם נֹתֵן לְשְׁלֹמֹה עֲצֵי אֲרָזִים וַעֲצֵי בְרוֹשִׁים כָּל חֶפְצוֹ. (כה) וּשְׁלֹמֹה נָתְן לְחִירָם שָׁנֶּף כַּר חָטִים מַכּלֶת לְבֵיתוֹ וְעֶשְׁרִים כֹּר שֶׁמֶן כָּתִית כֹּה יִמֵּן שְׁלֹמֹה לְחִירָם שָׁנָה בְשָׁנָה. (כו) וַי"י נָתַן חָכְמָה לְשְׁלֹמֹה כַּאֲשֶׁר דְּבֶּר לוֹ וַיְהִי שָׁלֹם בֵּין חִירָם וּבֵין שְׁלֹמֹה וַיִּכְרְתוּ בְרִית שְׁנֵיהֶם. (כוֹ) וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה נַיְּבְעֹל וַיְהִי הַמֵּס שְׁלשִׁים אֶלְף אִישׁ. (כח) וַיִּשְׁלָחֶם לְבָנוֹנָה עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים בַּחֹדֶשׁ חֲלִיפוֹת חֹדֶשׁ יִהִיוּ בַּלְּבָנוֹן שְׁנֵיִם חֲדָשִׁים בְּבֵיתוֹ וַאֲדֹנִירֶם עַל הַמַּס. (כט) וַיְהִי לְשְׁלֹמֹה שִׁבְעִים אֶלֶף נֹשֵא סַבָּל וּשְׁלֹשִׁה אֶלְפִים וּשְׁלֹשׁ לְבִבוֹ הַשָּׁלְף חֹצֵב בָּהָר. (ל) לְבַד מִשְּׂרֵי הַנְּצָבִים לְשְׁלֹמֹה אֲשֶׁר עַל הַמְּלָאכָה שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וּשְׁלֹשׁ לְּבִינִם וְּשְׁלִמֹם בְּעָם הָעִשִׁים בַּמְּלָאכָה. (לא) וַיְצֵו הַמֶּלֶךְ וַיַּסְעוּ אֲבָנִים יְבְלוֹת לְיַפִּר יִבְּיִת לְנַפִּי הַבְּיִת אֲבָנִים וְבָּעִי בְּיִבִּים לְבְנוֹת הַבָּיִת. (א) וְיִבִי לְבְנוֹת הַבָּיִת הְירוֹם בְּעָם הָּשְׁלָם בִּיּבְיִים הָּלְצִים וַיְּכִינִי הָּתְבִינִים לְבְנוֹת הַבְּיִת לְּעִרֹם בְּעָבִים לְבָּנִית בְּיִית בְּחִבּי בִּשְׁלִים וַיְּכִינִי הָּחֹלְשׁ הַשְּׁנִי לְמְלֹךְ שְׁלֹמֹה עַל יִשְׂרָאֵל וַיִּבְעִית בְּחֹב בַשְׁבָּי תִירוֹם בְּשָׁבָּי בַשְּׁבָּי תְבִייִי הָּחֹרְשׁ הַשְׁבָּי וֹ הְיִבְיִים לְבִינִית בְּחָבְישִׁית בְּחֹב בְשְׁנִית בְּחֹבְישִית בְּחֹב בְשְׁלְבִים בַּשְׁבָּי לְנִית בְּחָבְיעִית בְּחֹבְישׁ הַשְׁנִי לְנִים הָּחְבָּשׁ הַשְּׁנִי לְמִלְי בְּילְבִים בְּיִבִּים הְנִים הָּבְּיִים הְּבִיבִית בְּתְבִים הְּעָבִים וְהָבְבִיים הְישִׁבְי לְמְלְךְ שְׁלְבִיל וְיִבְיִים לְּבִילִים הְיִּבִּים הְּבְּעִית בְּחְבִּישׁ בְּיבִים הְבִּבְיים הְיבִּייִבּי הְשְׁבְּים הְּבְּיִים לְּבְּבִים בְּיִבְית בְּבִּים בְּיִבִּים בְּיִבִּים הְּבְּיִים הְיבִּים הְבְּיִים הְּבְּבִים הְּבְּיִבְּים בְּבִּים בְּיִבְּיִים בְּעִּבְּים בְּבִּים בְּבִים בְּבִים בְּיִבִּים בְּבִיבִּים לְּבְים בְּבִים בְּיִבְים לְּבְים בְּבְּים בְּיִבְים בְּבִּים בְּבְּים בְּיִּב

(19) And, behold, I intend to build a house for the name of Hashem my God, as Hashem spoke to David my father, saying, 'Your son, whom I will set upon your throne in your stead, he shall build the house for My name.' (20) Now therefore command, and let them cut for me cedar trees from Lebanon, and my servants shall be with your servants; and I will give you wages for your servants according to all that you shall say. For you know that there is no one among us that has skill to cut timber like the Zidonians."... (24) So Hiram gave Solomon cedar wood and cypress wood, all that he desired. (25) And Solomon gave Hiram twenty thousand measures of wheat for food to his household, and twenty measures of beaten oil; so Solomon gave to Hiram every year. (26) And Hashem gave Solomon wisdom as He promised him. And there was peace between Hiram and Solomon; and the two made a treaty together. (27) And King Solomon raised a levy out of all Israel; and the levy was thirty thousand men. (28) And he sent them to Lebanon, ten thousand a month by courses: a month they were in Lebanon, and two months at home; and Adoniram was in charge of the levy. (29) And Solomon had seventy thousand porters and eighty thousand that were hewers in the mountains; (30) besides Solomon's chief deputies that were over the work, three thousand and three hundred, who ruled over the people that did the work. (31) And the king commanded, and they quarried great stones, costly stones, to lay the foundation of the house with hewn stone. (32) And Solomon's builders and Hiram's builders and the Gebalites fashioned them, and they prepared the timber and the stones to build the house. (1) And it came to pass in the four hundred and eightieth year after the Children of Israel came out of the land of Egypt, in the fourth year of Solomon's reign over Israel, in the month Ziv, which is the second month, that he began to build the house of Hashem.

(12) MELAKHIM A 8:65-66

(סה) וַיַּעֵשׁ שְׁלֹמֹה בָעֵת הַהִּיא אֶת הָחָג וְכָל יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ קָהָל נָּדוֹל מִלְבוֹא חָמָת עַד נַחַל מְצְרַיִם לְפְנֵי י"י אֱלֹהֵינוּ שַׁבְעַת יָמִים וְשֹׁבְעַת יָמִים אַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם. (סו) בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי שַׁלַּח אֶת הָעָם וַיְבָרְכוּ אֶת הַמֶּלֶךְ וַיֵּלְכוּ לְאָהֶלֵיהֶם שְׂמֵחִים וְטוֹבֵי לֵב עַל כָּל הַטוֹבָה אֲשֶׁר עַשָּׂה י"י לְדָוִד עַבְדוֹ וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ.

(65) So Solomon held the festival at that time, and all Israel with him, a great congregation, from the entrance Hamath to the Brook of Egypt, before Hashem our God, seven days and seven days, fourteen days. (66) On the eighth day he sent the people away, and they blessed the king, and went to their tents joyful and glad of heart for all the goodness that Hashem had shown to David His servant and to Israel His people.

בענין עזרא גי $\mathsf{Page}\ \mathsf{5}$

FURTHER READING

https://etzion.org.il/en/tanakh/ketuvim/sefer-ezra/ezra-chapter-3-imperfect-inauguration

OUTLINE

Greatness of the Mizbeach: Built in Tishrei, Returning Korbanot, "K'Ish Echad"

Limits of the Mizbeach: Only Olot, only a few builders, emphasis on "but the Heichal wasn't built" and "fear of the enemies"